

Bruxelles, den 16. november 2015
(OR. en)

13989/15

COMPET 507
MI 711
IND 183

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité
Vedr.:	<i>Forberedelse af samlingen i Rådet (konkurrenceevne) den 30. november-1. december 2015</i> Status over konkurrenceevnen: Økonomisk udvikling og integration af konkurrenceevnen inden for alle politikområder - <i>Forelæggelse ved Kommissionen</i> - <i>Forelæggelse af formandskabets rapport om integration af konkurrenceevnen</i> - <i>Udveksling af synspunkter</i>

INDLEDNING

Det Europæiske Råd erklærede på mødet i marts 2014, at EU har brug for et stærkt og konkurrencedygtigt industrigrundlag som en central drivkraft for økonomisk vækst og beskæftigelse hvad angår både produktion og investeringer.

For at nå dette mål understregede Det Europæiske Råd, at det er nødvendigt at tage hensyn til aspekter vedrørende industriens konkurrenceevne inden for alle EU's politikområder eller, med andre ord, at **integrere konkurrenceevnen**.¹

¹ Dok. EUCO 7/1/14 af 21. marts 2014.

Det Europæiske Råds opfordring blev taget imod af den italienske, lettiske og luxembourgske formandskabstrio (andet halvår af 2014 til udgangen af 2015), som har gjort den til en af de vigtigste prioriteter for deres fælles arbejdsprogram².

På grundlag af det arbejde, der blev udført under det italienske og det lettiske formandskab, har det luxembourgske formandskab brugt de sidste seks måneder til i praksis at iværksætte nogle nyskabelser for yderligere at lette den praktiske gennemførelse af integrationen af konkurrenceevnen i Rådets konkurrenceevnesammensætning (i det følgende benævnt "Konkurrenceevnerådet").

Det luxembourgske formandskab har navnlig fokuseret på følgende to arbejdsområder:

- Indførelsen af **nye arbejdsmetoder**, der skal lette gennemførelsen af integrationen og samtidig forbedre Konkurrenceevnerådets funktion, såsom iværksættelsen af "status over konkurrenceevnen", udarbejdelsen af "formandskabets integrationsliste", der omfatter de vigtigste igangværende og fremtidige forslag, som kan have en betydelig indvirkning på konkurrenceevnen, samt afholdelsen af fælles gruppemøder mellem forskellige ekspertiseområder for at tilskynde til en integreret tilgang til konkurrenceevne.
- Den indgående analyse af en række **vigtige spørgsmål vedrørende EU's konkurrenceevne** – såsom forbedring af investeringsklimaet i EU, styrkelse af de energiintensive industriers konkurrenceevne, forbedring af det indre markeds funktion og den generelle kvalitet af de reguleringsmæssige rammer og bedre hensyntagen til SMV'ers behov³ – med henblik på at identificere eventuelle flaskehalse og prioriterede foranstaltninger.

Udgangspunktet for formandskabets arbejde var at **identificere den europæiske merværdi** ved at fokusere på tiltag på EU-plan, som kan give konkrete fordele for borgere og virksomheder, navnlig SMV'er.

² Dok. 11258/14.

³ Der findes en detaljeret oversigt over spørgsmål i selve rapporten.

På grundlag af det arbejde, der i den forbindelse er udført, er formålet med rapporten i bilaget at gøre status over de fremskridt, der er gjort, og give et overblik over det arbejde, der er udført under det luxembourgiske formandskab.

Den indeholder også anbefalinger om, hvordan integrationen af konkurrenceevnen kan forbedres yderligere i fremtiden, og disse kan sammenfattes således:

- Der bør gives høj prioritet til yderligere fremme af en **integreret tilgang til konkurrenceevne** i Konkurrenceevnerådet og mellem Rådets sammensætninger.
- Konkurrenceevnerådet bør udnytte og videreudvikle **formandskabets integrationsliste og status over konkurrenceevnen** som overvågningsredskaber til integration af konkurrenceevnen og forbedring af Konkurrenceevnerådets funktion. Disse redskaber bør hjælpe Rådet med at opfylde sit mandat og reagere rettidigt på vigtige spørgsmål vedrørende realøkonomien.
- **Integrationen** bør også **gennemføres på nationalt plan** gennem en passende koordineringsindsats. Integrationslisten kan i den forbindelse være nyttig.
- Styringen af store politiske processer, der er forbundet med konkurrenceevnen, såsom **det digitale indre marked og strategien for det indre marked**, bør styrkes, og Konkurrenceevnerådet bør aktivt påtage sig sin rolle.
- Kommissionen bør fremlægge mere detaljerede oplysninger om **tidsplanen for og indholdet af de specifikke tiltag, som den har planlagt**, for at øge integrationen af konkurrenceevnen, både hvad angår horisontale og sektorspecifikke foranstaltninger.
- **Gruppen på Højt Plan vedrørende Konkurrenceevne og Vækst** bør inddrages i forberedelsen og den yderligere analyse af integrationsspørgsmål, og den bør fortsat overvåge **gennemførelsen af Rådets konklusioner**.

Det luxembourgiske formandskab opfordrer de kommende formandskaber og Kommissionen til at bygge videre på resultaterne i denne rapport og overveje opfølgning af dem.

GENNEMFØRELSE AF INTEGRATIONEN AF KONKURRENCEEVNER**STATUS OG PERSPEKTIVER****FORMANDSKABETS RAPPORT****I. KONKURRENCEEVNERÅDETS MANDAT**

Den systematiske hensyntagen til konkurrenceevnen er ikke et nyt fænomen i Rådet. Da Konkurrenceevnerådet blev oprettet i 2002, var det meningen, at det skulle spille rollen som strategisk observationscenter for konkurrenceevnen.⁴

Nogle måneder efter at Konkurrenceevnerådet blev oprettet, fik det på Det Europæiske Råds møde i marts 2003 et bredt mandat, der indebærer, at det *"inden for rammerne af beslutningsprocessen i Rådet reelt høres om forslag, der må formodes at kunne få væsentlige følger for konkurrenceevnen, og Rådet i alle dets sammensætninger bør være ansvarligt for at analysere konsekvenserne inden for de respektive arbejdsområder"*.⁵

Samtidig erklærede Det Europæiske Råd, at Konkurrenceevnerådet *"aktivt [skal] påtage sig sin horisontale rolle og øge konkurrenceevnen og væksten (...), idet såvel horisontale som sektorspecifikke spørgsmål regelmæssigt bliver taget op til nyvurdering"*.⁶

II. FORBEDRING AF KONKURRENCEEVNERÅDETS FUNKTION

Konkurrenceevnerådet har konsekvent bestræbt sig på at leve op til denne rolle, og der har været enighed om behovet for at udvikle nye arbejdsmetoder for at forbedre dets effektivitet.

⁴ Gennem en sammenlægning af de tidligere rådssammensætninger "industri", "det indre marked" og "forskning".

⁵ Dok. 8410/03.

⁶ Ibid.

Under det italienske formandskab i september 2014 blev det derfor besluttet, at Konkurrenceevnerådet "*på en mere struktureret og systematisk måde bør udøve sit mandat til at undersøge alle relevante forslag, der har betydelig indvirkning på konkurrenceevnen*", og at det "*bør holde regelmæssige debatter om gennemførelsen af integrationen af industriens konkurrenceevne* [opfordring fra Det Europæiske Råds møde i marts 2014]⁷ på grundlag af oplysninger, som Kommissionen skal stille til rådighed".⁸

Følgende konkrete skridt blev efterfølgende taget for at forbedre Konkurrenceevnerådets operationelle funktion.

i) Status over konkurrenceevnen

Det luxembourgske formandskab indførte med kraftig støtte fra både medlemsstaterne og Kommissionen en ny arbejdsmetode for at styrke Konkurrenceevnerådets strategiske rolle: status over konkurrenceevnen (i det følgende benævnt "status").

Formålet med statussen er at give ministrene mulighed for at forelægge prioriteter og reagere på presserende spørgsmål og udviklingen inden for alle områder, som er relevante for Konkurrenceevnerådets kerneområde: realøkonomien.

Statussen tager form af en åben debat mellem ministrene og Kommissionen ved begyndelsen af hver samling i Konkurrenceevnerådet. Med hensyn til resultater og opfølgning har den til formål at gøre status over den nuværende situation, at identificere prioriteter for det videre arbejde – i Rådet og dets forberedende organer – og også at bidrage til at styrke koordineringen af vigtige spørgsmål på nationalt plan.

Ud over de indholdsmæssige spørgsmål er statussen også et redskab til at forbedre dynamikken på Konkurrenceevnerådets samlinger ved at gøre dem mere spontane og interaktive.

Der blev gjort en første status på samlingen den 1. oktober 2015 i Konkurrenceevnerådet. Den byggede på to hovedelementer:

⁷ Ibid.

⁸ Dok. 13338/14.

- a) Kommissionens forelæggelse af nøgleindikatorer vedrørende konkurrenceevne og markedsintegration, såsom handelsintegration for varer og tjenesteydelser, og de seneste tendenser inden for FDI og investeringer. Under forelæggelsen blev et særligt interesseområde fremhævet: forbindelsen mellem miljøpolitik og bedre regulering og, mere generelt, behovet for at sikre, at de reguleringsmæssige rammer er forudsigelige, klare og ensartede.
- b) Formandskabets integrationsliste: et uformelt og uofficielt dokument fra formandskabet, der indeholder en vejledende og ikkeudtømmende oversigt over nuværende og kommende EU-initiativer, der sandsynligvis vil få væsentlig indvirkning på konkurrenceevnen, herunder initiativer, der falder ind under andre rådssammensætningers ansvarsområder. For at lette Konkurrenceevnerådets overvågningsrolle for så vidt angår det indre markeds integritet og korrekte funktion er initiativer, der er baseret på retsgrundlaget for det indre marked (artikel 114 i TEUF), særligt fremhævet på listen.

Statussen skabte en indgående og åben debat om de vigtigste prioriteter for integration af konkurrenceevnen, som var blevet fastlagt af ministrene. Med hensyn til spørgsmålet om reguleringsmæssig effektivitet bidrog den også til at illustrere, at der ikke nødvendigvis er en direkte sammenhæng mellem lovgivningens ambitionsniveau og den reguleringsmæssige byrde, som den skaber, dvs. at det er muligt at tilstræbe et højt ambitionsniveau og samtidig holde den reguleringsmæssige byrde på et minimum.

Følgende forslag til forbedringer blev fremsat og efterfølgende taget i betragtning med henblik på fremtidige statusdrøftelser:

- Der bør fokuseres mere på mikroøkonomisk analyse baseret på de senest tilgængelige data samt på en sammenligning mellem EU's og tredjelandes konkurrenceevne (den "internationale dimension").
- Der bør være en klarere sondring mellem debatten om Kommissionens forelæggelse af status og formandskabets integrationsliste.
- Integrationslisten bør ikke drøftes i sin helhed. Formandskabet bør i stedet vælge et eller to spørgsmål, der skal behandles indgående på den enkelte rådssamling.

- Formandskabets integrationsliste kan fungere som et nyttigt redskab til overvågning af de vigtigste sager med betydning for konkurrenceevnen. Medlemsstaterne kan også anvende listen med henblik på intern koordinering inden for deres nationale forvaltninger.
- Der bør overvejes en mere struktureret tilgang med hensyn til de spørgsmål og indikatorer, der skal drøftes på den enkelte rådssamling.

ii) **Gruppen på Højt Plan vedrørende Konkurrenceevne og Vækst**

Gruppen på Højt Plan vedrørende Konkurrenceevne og Vækst (i det følgende benævnt "gruppen på højt plan") blev under det italienske formandskab formelt nedsat som en gruppe under Coreper I's ansvarsområde.⁹

Gruppen på højt plan har mandat til at støtte Konkurrenceevnerådet, herunder med hensyn til overvågning og integration af konkurrenceevnen.

For at fremme kontinuiteten fik gruppen på højt plan et stabilt formandskab under hele den italienske, lettiske og luxembourgske formandskabstrio. Trioen udpegede i fællesskab den lettiske repræsentant for gruppen på højt plan som formand for gruppen, mens Italien og Luxembourg hver udpegede én næstformand.¹⁰

Under formandskabstrioen havde gruppen på højt plan indgående drøftelser om vigtige integrationsspørgsmål, herunder energiunionen, kapitalmarkedsunionen og den mulige oprettelse af nationale "konkurrenceevnemyndigheder".¹¹

Under det lettiske formandskab iværksatte gruppen på højt plan en statusundersøgelse om gennemførelsen af tidligere konklusioner vedtaget af Konkurrenceevnerådet for på en systematisk måde at vurdere, om Rådet, Kommissionen og medlemsstaterne opfylder deres tilsagn.

⁹ Dok. 15006/14.

¹⁰ Desuden fik den italienske næstformand et særligt triomandat *til at fremsætte forslag vedrørende strategier, styring og operationel funktion for fuldt ud at udnytte potentialet i gruppen på højt plan til fordel for den europæiske konkurrenceevne.*

¹¹ Som foreslået i "de fem formænds rapport" om gennemførelsen af Den Økonomiske og Monetære Union.

Med hensyn til fremtidige forbedringer blev det foreslået at styrke inddragelsen af gruppen på højt plan i forberedelsen og opfølgningen af ikkelovgivningsmæssige sager på Rådets dagsorden, herunder vedrørende spørgsmål, der er identificeret i forbindelse med statussen, og at sikre en god koordinering mellem gruppen på højt plan og Gruppen vedrørende Konkurrenceevne og Vækst.

*iii) **Fremme af tværfaglige tilgange***

For at fremme en mere integreret tilgang til konkurrenceevne opfordrede formandskabet til samarbejde mellem Rådets forskellige grupper, som beskæftiger sig med spørgsmål, der er vigtige for konkurrenceevnen, både inden for Konkurrenceevnerådets ansvarsområde og mellem forskellige rådssammensætninger.

Der er blevet afholdt flere fælles møder mellem Gruppen vedrørende Bedre Regulering og Industrigruppen og mellem Gruppen vedrørende Det Indre Marked og Industrigruppen.

Der er også blevet afholdt fælles møder mellem Gruppen vedrørende Det Indre Marked og Gruppen vedrørende Telekommunikation (om det digitale indre marked), og miljørådgivere blev opfordret til at deltage i et møde i Industrigruppen om de energiintensive industriers konkurrenceevne.

Generelt blev de fælles møder støttet kraftigt af delegationerne og anset for at være en dynamisk og effektiv metode til at opnå en fælles forståelse mellem forskellige ekspertiseområder.

Der var også bred enighed om, at denne praksis med fælles møder i højere grad bør anvendes under kommende formandskaber. Under drøftelserne støttede nogle delegationer ideen om eventuelt at nedsætte ad hoc-grupper vedrørende vigtige spørgsmål, der er relevante for flere rådssammensætninger.

III. TEMATISK ARBEJDE MED INTEGRATION AF KONKURRENCEEVNEN

Formandskabet afholdt en række tematiske møder og drøftelser om vigtige faktorer for konkurrenceevnen for at identificere de primære udfordringer. Dette skete hovedsagelig med deltagelse af interessenter og eksterne eksperter, der blev opfordret til at bidrage til drøftelserne.

Afsnit a.-g. nedenfor indeholder en vejledende og ikkeudtømmende oversigt over dette arbejde og de vigtigste budskaber og resultater, som formandskabet har identificeret.

a. Samlet politisk tilgang til integration af konkurrenceevnen

Kommissær Elżbieta Bienkowska sendte i juni 2015 en skrivelse til ministrene for konkurrenceevne om det arbejde, Kommissionen gør for at fremme industriens konkurrenceevne og integrationen heraf i alle EU's politikker.

Indholdet af skrivelsen blev gennemgået af Industrigruppen. Medlemsstaterne så generelt med tilfredshed på Kommissionens integrerede tilgang, der understreger behovet for i stigende grad at tage hensyn til værdikæder og anlægge en bredere tilgang til industripolitikken, herunder væsentlige aspekter såsom tjenesteydelser, digitalisering, bedre regulering og det indre marked.

Mange delegationer udtrykte interesse for at modtage mere detaljerede oplysninger om tidsplanen for og indholdet af de specifikke tiltag, som Kommissionen har planlagt. En række delegationer understregede også behovet for yderligere integration af andre EU-politikker, der er relevante for EU's konkurrenceevne, såsom miljø- og klimapolitikkerne. Betydningen af yderligere at gennemføre specifikke politikker i visse industrisektorer og værdikæder, hvis det er påkrævet, som et supplement til horisontale foranstaltninger, blev også fremhævet. Flere delegationer understregede behovet for at træffe særlige foranstaltninger for at forbedre SMV'ers konkurrenceevne.

Tidligere har det lettiske formandskab sat fokus på de foranstaltninger, der er nødvendige for at muliggøre den digitale omstilling af EU's industri og, mere generelt, betydningen af at tage bedre hensyn til den digitale dimension i alle EU's politikker, hvilket bør blive fulgt yderligere op i løbet af 2016.¹²

b. Konkurrencemæssige udfordringer for de energiintensive industrier

De energiintensive industriers konkurrenceevne har været blandt de vigtigste prioriteter for det luxembourgske formandskab. Den blev undersøgt i lyset af de vigtige igangværende politiske tiltag, navnlig energiunionen, forslaget til reform af EU's emissionshandelssystem (EU ETS) og handelspolitiske overvejelser. Den støtte, som Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFSD) yder til projekter vedrørende energiintensive industrier, blev også undersøgt.

¹² Jf. dok. 8993/15: "Rådets konklusioner om den digitale omstilling af den europæiske industri".

De betydelige udfordringer, som EU's stålindustri står over for, blev drøftet på en ekstraordinær samling i Konkurrenceevnerådet den 9. november 2015. På samlingen blev der opnået enighed om at træffe foranstaltninger med henblik på at forbedre den europæiske stålsektors globale konkurrenceevne. Dette bør indgå i en samlet tilgang, som har til formål at skabe konkurrencedygtige rammebetingelser for de energiintensive industrier som helhed, herunder gennem forudsigelige og ensartede reguleringsmæssige rammer samt innovationsfremmende foranstaltninger. De foranstaltninger, der skal træffes, omfatter fuld og rettidig anvendelse af alle EU's handelspolitiske instrumenter for at sikre lige vilkår globalt, udnyttelse af de muligheder, som EFSI og EU's eksisterende statsstøtteregele giver, samt sikring af, at EU ETS forhindrer CO₂-lækage.¹³ Som opfølgning blev det besluttet at tilrettelægge en særlig interessentkonference på højt plan med deltagelse af arbejdsmarkedets parter for at gennemgå den aktuelle situation og overveje politiske tiltag.

Den foreslåede reform af EU ETS blev også drøftet på et uformelt ministermøde i tilknytning til samlingen den 1. oktober 2015 i Konkurrenceevnerådet.

Formandskabet uddrog følgende nøglebudskaber af debatten:

- Der er behov for at sikre en tæt koordinering af sagen på nationalt plan og holde Konkurrenceevnerådet orienteret om de igangværende forhandlinger.
- Det er nødvendigt at sikre, at EU ETS forhindrer kulstoflækage og fremmer langsigtede investeringer i EU ved at skabe retssikkerhed og forudsigelighed.
- EU ETS bør skabe de rette incitamenter for at støtte og belønne dem, der opnår de bedste resultater i alle energiintensive industrier, og fremme investeringer i de mest innovative og grønne løsninger.

Følgende spørgsmål var desuden blandt de vigtigste, der blev rejst, og kan overvejes yderligere:

¹³ Formandskabets konklusioner fra den ekstraordinære samling i Konkurrenceevnerådet findes via dette link: <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2015/11/09-compet-presidency-conclusions/>.

- Indførelse af en harmoniseret kompensationsordning for indirekte CO₂-omkostninger.
- Foranstaltninger til at sikre, at risikoen for CO₂-lækage forvaltes effektivt og mere målrettet med henblik på at yde op til 100 % gratis tildelinger til de mest effektive anlæg i de mest udsatte sektorer i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i oktober 2014.
- Fastsættelse af benchmarks, der er baseret på de nyeste, tilgængelige produktionsdata, idet der også tages hensyn til virksomhedernes administrative byrde.
- Behovet for at støtte lavemissionsteknologier på grundlag af principperne om gennemsigtighed og topkvalitet.

c. Udnyttelse af dagsordenen for bedre regulering til at styrke EU-virksomheders, og navnlig SMV'ers, konkurrenceevne

Formålet med dette arbejdsforløb var ud fra en konkret og praktisk synsvinkel at undersøge, hvordan redskaberne til og procedurerne for bedre regulering kan bidrage til at sikre, at lovgivningen er formålstjenlig, og at den fører til de tilsigtede resultater på den mest effektive måde, især ud fra SMV'ers og mikrovirksomheders perspektiv.

Drøftelserne tog hensyn til den generelle sammenhæng i form af dagsordenen for bedre regulering og Refitprogrammet. De omfattede både forudgående evaluering – konsekvensanalyser – og redskaber til efterfølgende evaluering, især vurderinger af de kumulative omkostninger og kvalitetskontrol.

Der blev især lagt vægt på, hvordan SMV'ers behov tages i betragtning i EU-lovgivningen (tænk småt først-princippet). I den forbindelse blev relevansen af og de hidtidige erfaringer med specifikke undtagelser eller lempeligere ordninger for SMV'er eller mikrovirksomheder undersøgt.

Drøftelserne gav mulighed for at fremhæve især følgende:

- Den forudgående og efterfølgende vurdering af de reguleringsmæssige konsekvenser er generelt en kompleks opgave, og metoderne skal normalt udformes og anvendes efter en vurdering fra sag til sag.
- Det er ikke altid muligt at foretage en pålidelig kvantificering af virkningerne (hvad angår potentielle omkostninger, fordele osv.). Disse skøn kan imidlertid udgøre nyttige oplysninger, der sammen med andre forhold skal indgå i beslutningsprocessen.

- Efterfølgende evalueringer af lovgivning giver værdifuld indsigt i, hvordan regulering fungerer i praksis, men de er i reglen meget komplekse at udføre og desuden omkostningsintensive og tidskrævende. Emnerne for efterfølgende evaluering bør derfor udvælges omhyggeligt og defineres præcist.
- Der er behov for en mere systematisk opfølgning af resultaterne af efterfølgende evalueringer, f.eks. vurderingerne af de kumulative omkostninger for stål og aluminium. Det blev endvidere foreslået at foretage yderligere vurderinger af de kumulative omkostninger i andre fremstillingssektorer eller i servicesektoren.
- Behovet for at styrke Refitresultattavlen ved at indføre mere kvantitative skøn af virkningerne af Refitprogrammet blev nævnt.
- Specifikke undtagelser eller lempeligere ordninger for SMV'er eller mikrovirksomheder kan være effektive på visse områder, selv om de også kan virke mod hensigten, når SMV'er søger kommerciel finansiering.
- Det vigtigste mål bør fortsat være at opstille klare og enkle regler for alle virksomheder, både små og store, især på baggrund af den markante overvægt af SMV'er og mikrovirksomheder i økonomien (der i alt udgør ca. 98 % af virksomhederne i EU).
- Der kan være store forskelle mellem de forskellige typer virksomheder, der betragtes som SMV'er, herunder mikrovirksomheder og nystartede virksomheder, og de kan have meget forskellige behov for og forventninger til regulering, alt efter omstændighederne.
- Ud over at evaluere omkostningerne og byrderne synes det også vigtigt at tage hensyn til den merværdi og de fordele, som EU-lovgivningen kan bibringe virksomhederne, navnlig med hensyn til at skabe retssikkerhed og fjerne den byrde, det er for virksomhederne at overholde 28 forskellige nationale lovgivninger.

d. Uddybning af det indre markeds integration

Et velfungerende indre marked, også online, er en af de vigtigste konkurrenceevnefaktorer for EU. Det er også en af de eneste konkurrenceevnefaktorer, som EU stadig i vid udstrækning bestemmer over (i modsætning til andre områder, der er mere afhængige af det globale miljø eller nationale politikker): EU kan selv fastlægge sine egne regler for det indre marked og bestemme, hvor ambitiøse de skal være.

Det indre marked er imidlertid stadig opsplittet på mange områder, og EU er stadig langt fra målet om at give europæiske virksomheder og forbrugere mulighed for at sælge og købe varer og tjenesteydelser overalt i EU lige så let som på deres hjemmemarkeder. De står alt for ofte stadig over for 28 "minimarkeder".

En uddybning af det indre marked, herunder det digitale indre marked, ved at fjerne de store **"omkostninger ved ikke at virkeliggøre Europa"**¹⁴, der skyldes de resterende hindringer, har været en vigtig prioritet for formandskabet.

Fordelene ved og behovet for "gode" EU-regler, der bidrager til markedsintegrationen ved at fjerne hindringer, blev fremhævet på det uformelle møde mellem ministrene for konkurrenceevne den 20. juli 2015 i Luxembourg. Gode EU-regler skaber konkrete fordele for virksomheder, borgere og forbrugere.

På grundlag af drøftelserne på det uformelle rådsmøde konkluderede formandskabet, at der blandt medlemsstaterne og virksomhederne er et stærkt behov for, at EU-lovgivningen gøres mere effektiv og mere fokuseret, og at de reguleringsværktøjer, der fremmer markedsintegration og retssikkerhed, udnyttes, navnlig ved at kombinere målrettet harmonisering og gensidig anerkendelse i EU-lovgivningen.

Formandskabet behandlede også Kommissionens to store initiativer til uddybning af det indre marked, nemlig strategierne for det "digitale indre marked" og for det "indre marked".

Med hensyn til det digitale indre marked blev der under det lettiske formandskab gjort en stor indsats for at fastsætte de vigtigste prioriteter. Da lovgivningsforslag først forventes at foreligge i slutningen af 2015 og i 2016, fokuserede det luxembourgske formandskab på overvågning af det igangværende arbejde i Kommissionen og på grundig analyse af nogle vigtige spørgsmål vedrørende Kommissionens fremtidige reguleringstilgang, navnlig hvad angår onlineplatforme og deleøkonomien. Med henblik herpå fandt der fælles møder sted mellem Gruppen vedrørende Det Indre Marked og Gruppen vedrørende Telekommunikation.

¹⁴ Rapporten findes på:
[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/563350/IPOL-EAVA_ET\(2014\)563350_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2014/563350/IPOL-EAVA_ET(2014)563350_EN.pdf)

Desuden indledte formandskabet arbejdet med strategien for det indre marked ved at undersøge de vigtigste politiske prioriteter, som Kommissionen har foreslået. Rapporten om det indre markeds integration og konkurrenceevne, som indeholder den økonomiske dokumentation til støtte for strategien, blev behandlet på et fælles møde mellem Gruppen vedrørende Det Indre Marked og Industrigruppen.

Følgende blev især konstateret:

- Der er bred støtte til strategien for det indre marked og dens mål.
- Med henblik på at opnå konkrete resultater i form af vækst og jobskabelse bør der sikres en ordentlig koordinering mellem denne strategi og strategien for det digitale indre marked.
- De konkrete initiativer, der bør udspringe af strategien for det indre marked og strategien for det digitale indre marked, bør bidrage effektivt til at forbedre det indre markeds funktion ved at fjerne hindringer og skabe retssikkerhed for erhvervsdrivende og forbrugere.
- For at sikre resultaternes sammenhæng og konvergens er det vigtigt at overvåge fremskridtene med gennemførelsen af de to strategier og drøftelserne om konkrete initiativer på politisk plan i Rådet.
- Delegationerne er overordentligt tilfredse med, at de to tidligere årlige rapporter om "EU's konkurrenceevne" og "det indre markeds integration" samles i et enkelt dokument.
- Den samlede rapport giver generelt et godt evidensgrundlag for at vurdere, hvordan det indre marked fungerer, og kortlægge politiske behov.
- Med henblik på kommende udgaver af rapporten skal der gøres mere for at opstille en mere sammenhængende analytisk ramme ved at skabe bedre integration og forbindelse mellem rapportens forskellige dele og indføre landekapitler om medlemsstaternes resultater.
- Der er også stor interesse for at supplere den eksisterende ramme ved at tilføje kvalitative og kvantitative indikatorer, der afspejler konkurrenceevnen og det indre markeds integration ud fra et virksomhedsperspektiv, navnlig ud fra et SMV-perspektiv.
- For at give statussen for det indre markeds integration stor politisk synlighed kan idéen om at indføre en enkelt overordnet indikator (eller et begrænset antal) undersøges nærmere.

e. Forbedring af SMV'ers adgang til finansiering og fremme af investeringer

De europæiske SMV'er har konstant problemer med at udvide og opskalere deres aktiviteter på det indre marked og på internationalt plan. Ud over reguleringsmæssige barrierer, såsom byrdefuld lovgivning, procedurer på nationalt plan og hindringer for grænseoverskridende aktiviteter¹⁵, er adgang til finansiering til stadighed et af virksomhedernes største problemer. Derfor er det også konstant en af de vigtigste politiske prioriteter på EU-plan.

På trods af den store opmærksomhed, der har været på dette spørgsmål, oplever SMV'er fortsat vanskeligheder, og derfor vælger nogle, især hurtigt voksende virksomheder, som har de mest påtrængende finansieringsbehov, at flytte deres aktiviteter til andre dele af verden (især USA) med henblik på opskalering.

Det var formandskabets mål at få et overblik over situationen på markedet for at vurdere, hvad EU kan gøre for at forbedre adgangen til finansiering.

Det indebar en undersøgelse af en række af EU's finansieringsinstrumenter i forbindelse med konkurrenceevne, herunder Horisont 2020, Cosme¹⁶ og de europæiske struktur- og investeringsfonde, samt den finansiering, der er til rådighed under EFSI.¹⁷

Der blev også lagt stor vægt på behovet for at forbedre adgangen til alternative finansieringskilder – herunder kapitalmarkeder, venturekapital og crowdfunding – som er mere udbredte i andre dele af verden og i højere grad bør udnyttes til at yde finansiering til virksomheder, som har svært ved at skaffe midler, navnlig SMV'er og nystartede virksomheder. EU's eksisterende finansieringsinstrumenter, f.eks. EFSI, bør spille en rolle i denne henseende.

¹⁵ Behandlet i afsnit c. ovenfor.

¹⁶ Programmet for virksomheders konkurrenceevne og små og mellemstore virksomheder (Cosme) (2014-2020).

¹⁷ De vigtigste resultater af programmerne i den tidligere finansieringsperiode (2007-2013) blev også undersøgt.

Følgende blev især konstateret:

- EU's finansieringsinstrumenter giver en lang række finansieringsmuligheder, som generelt fører til gode resultater. Det ville imidlertid være hensigtsmæssigt at foretage en nærmere analyse af, hvordan SMV'er udnytter disse muligheder og bliver påvirket af dem.
- Virksomheder er ofte ikke bekendt med de muligheder, der findes, og de nationale forvaltninger og erhvervsfremmende organer har ofte svært ved at formidle de relevante oplysninger til målgrupperne. Formidling af oplysninger til SMV'er er afgørende.
- Den finansielle viden og forståelse bør forbedres gennem uddannelse og bedre sammenkobling mellem SMV'er, finansielle formidlere og den eksisterende ekspertise.
- Kendskabet til og brugervenligheden af den centrale EU-finansieringsportal¹⁸ kan forbedres yderligere ved at sætte større fokus på den, ved at mobilisere SMV'ernes formidlerorganisationer osv.
- Der er stærk opbakning til at indføre ambitiøse tiltag inden for rammerne af kapitalmarkedsunionen med henblik på at fremme alternative finansieringskilder.
- Forbedring af adgangen til traditionelle finansieringskilder, navnlig banklån, er fortsat meget vigtig som en del af det finansielle økosystem, herunder for traditionelle, mindre innovative SMV'er, for hvem alternative finansieringskilder generelt er mindre relevante.
- Der er behov for at sikre en god koordinering mellem foranstaltninger på EU-plan og eksisterende ordninger og markedsforhold i medlemsstaterne.

f. Hensyntagen til værdikæder i politikudformningen

International produktion og handel og internationale investeringer er i stigende grad organiseret i globale værdikæder, hvor de forskellige faser af produktionsprocessen foregår i forskellige lande og ofte på forskellige kontinenter.

EU er nået længere med regional handelsintegration end andre regioner. Det indre marked har gjort det lettere for europæiske virksomheder at udnytte stordriftsfordele og har desuden mindsket transaktionsomkostningerne. Dette har også givet virksomhederne i EU et solidt grundlag for at omstille sig til aktiviteter, der kræver højere kvalifikationer og skaber større merværdi. Det betyder, at virksomhederne i EU allerede er godt klædt på til at deltage i globale værdikæder og drage nytte af væksten i disse.

¹⁸ www.access2finance.eu.

Det var formandskabets mål at få en bedre forståelse af, hvordan værdikæder fungerer, og hvad de betyder for virksomheder og politiske beslutningstagere – også i lyset af den skrivelse om integration af konkurrenceevnen, som kommissær Elżbieta Bieńkowska har sendt til ministrene for konkurrenceevne (se ovenfor), og som drejede sig om foranstaltninger med henblik på at støtte integrationen af EU-virksomheder i europæiske og globale værdikæder.

Følgende blev især konstateret:

- Den tætte integration af EU's værdikæder og internationale værdikæder rejser komplekse spørgsmål, som skal vurderes grundigt, når der udformes politikker på EU-plan eller nationalt plan.
- Generelt kan SMV'er drage stor fordel af at indgå direkte eller indirekte i globale værdikæder.
- Der er bred enighed om, at der skal tages mere hensyn til globale værdikæder i EU's politikudvikling. Der bør gøres en større indsats for at få en bedre forståelse af globale værdikæder og deres betydning for EU's politiske beslutningstagere, herunder en forståelse af de virkninger, som mulighederne i værdikædernes forskellige led har.
- En høj grad af markedsintegration er afgørende for, at udviklingen af værdikæder på regionalt plan kan fremmes. Yderligere uddybning af det indre marked er et effektivt redskab til fremme af EU's tiltrækningskraft og dets andel i globale værdikæder.
- Der findes ingen politiske universalløsninger, når det gælder fremme af specifikke aktivitetsområder. Værdikæder og politiske spørgsmål skal vurderes fra sag til sag.
- I hele værdikæden er der innovationsmuligheder, som går langt videre end forskning og udvikling og omfatter områder som processer, logistik og levering af tjenesteydelser.
- EU kan bidrage til at bringe parter fra forskellige områder sammen med henblik på at identificere synergier mellem sektorer, teknologier og processer, der kan have et stort økonomisk potentiale.
- Formandskabet benyttede luft- og rumfartsindustrien som eksempel til at vise, hvordan en global værdikæde fungerer. Under kommende formandskaber kan der foretages yderligere analyser af andre sektorer.

g. Bidraget fra strategier for klyngedannelse og intelligent specialisering

I den skrivelse, som kommissær Elżbieta Bieńkowska har sendt til ministrene for konkurrenceevne i juni 2015 (se ovenfor), fremhævede hun klynger og strategier for intelligent specialisering som vigtige redskaber til fremme af industriel konkurrenceevne, strategisk samarbejde på tværs af grænser og udvikling af europæiske værdikæder.

Klyngepolitikker anvendes i mange europæiske regioner som løftestang for innovation og industriel modernisering. De kan være en vigtig drivkraft bag strategier for intelligent specialisering i regionale og lokale økosystemer ved at sætte skub i innovation, anvendelse af teknologi og videnoverførsel. De kan også være et vigtigt middel til at integrere SMV'er i innovationsprocesser og værdikæder, der overskrider regionale og nationale grænser.

Det var formandskabets mål at gøre status over de eksisterende EU-politikker på dette område og undersøge vejene frem. Drøftelserne fremhævede især følgende:

- Medlemsstaterne har reageret positivt på de redskaber, som Kommissionen har indført for at lette klyngesamarbejde.
- Det er vigtigt at maksimere synergierne mellem de forskellige eksisterende redskaber og politikker.
- På grund af de mange forskellige nuværende foranstaltninger vil det være nyttigt at skabe et sammenhængende overblik over EU's eksisterende politikker og deres effektivitet (resultater, der er opnået indtil videre, eksisterende huller osv.).
- Strategier for klyngedannelse kan skabe konkrete resultater ved at fremme forbindelserne mellem industrien og servicesektoren, støtte innovation og iværksætterånd og inddrage SMV'er i værdikæder ud over de nationale grænser.

-
- De kan også fremme SMV'ers deltagelse i EU-programmer såsom Horisont 2020.
- Strategier for klyngedannelse kan have stor betydning for mobilisering af private investeringer i innovative projekter, industriel modernisering osv.
- EU's medvirken kan skabe betydelig merværdi ved at fremme udvikling af og deltagelse i interregionale, paneuropæiske klyngedannelsesprojekter og strategier for intelligent specialisering.
- Mulighederne for at forbinde europæiske regioner, der har meget forskellige udviklingsniveauer, bør undersøges nærmere.

IV. KONKLUSION OG ANBEFALINGER

Integration af konkurrenceevnen går ud på at sikre, at forhold vedrørende konkurrenceevne tages i betragtning i EU's politikudformning og den politiske koordinering på nationalt plan i overensstemmelse med Konkurrenceevnerådets mandat. Den bør ses som en dynamisk og fortløbende proces.

Bestræbelserne på at integrere konkurrenceevnen må ikke føre til gentagelse af eller overlapning med det arbejde, der udføres i andre rådssammensætninger. Integrationen må heller ikke rejse tvivl om opfyldelsen af vigtige og legitime mål af almen interesse.

Konkurrenceevnerådets merværdi bør i stedet for bestå i undersøgelse af de mindst byrdefulde og mest effektive og omkostningseffektive metoder til at nå traktatens mål i alle politikker, der har en potentielt betydelig indvirkning på konkurrenceevnen – både inden for og uden for Konkurrenceevnerådets ansvarsområde – og forbedring af den indbyrdes sammenhæng mellem politikker, der påvirker konkurrenceevnen. Konkurrenceevnerådet bør også gøre opmærksom på spørgsmål vedrørende konkurrenceevnen i forbindelse med specifikke politikker eller udviklingstendenser i realøkonomien.

I den forbindelse bør der lægges særlig vægt på at bevare det indre markeds integritet og aktivt bidrage til dets fuldførelse. Under alle omstændigheder bør alle forslag, der er baseret på retsgrundlaget for det indre marked (artikel 114 i TEUF), bidrage effektivt til, at det indre marked fungerer bedre.

Med stor opbakning fra medlemsstaterne og Kommissionen har den italienske, lettiske og luxembourgske formandskabstrio iværksat en lang række tiltag for at forbedre Konkurrenceevnerådets arbejdsmetoder og bidrage til integration af konkurrenceevnen.

Det tager tid at ændre arbejdsmetoderne. De skal naturligvis afprøves og forbedres løbende for konsekvent at skabe bedre og konkrete resultater. På mellemlang og lang sigt bør en forbedret styringsstruktur baseret på de arbejdsmetoder, der er anført i denne rapport, bidrage til at styrke Konkurrenceevnerådets indflydelse gennem væsentligere bidrag til spørgsmål, der har betydning for EU's konkurrenceevne.

På baggrund af erfaringerne fra og de vigtigste resultater af det arbejde, der er beskrevet ovenfor, fremsætter det luxembourgske formandskab nedenstående anbefalinger.

Formandskabets anbefalinger om integration af konkurrenceevnen

- **Formandskabets integrationsliste** har potentiale til at blive en "overvågningstavle" for de vigtigste sager med betydning for konkurrenceevnen. Den bør ajourføres og fungere som et baggrundsdokument for den politiske proces, herunder koordineringsbestræbelserne på nationalt plan. I fremtiden kan mere detaljerede oplysninger medtages på listen, så den bliver mere operationel, f.eks. oplysninger om status for de forskellige sager og initiativer, der er opført på den, hvorvidt og hvordan der blev foretaget konsekvensanalyser (navnlig hvad angår konkurrenceevne) osv.
- **Statussen over konkurrenceevnen** har vist sig at kunne fungere som et redskab til overvågning af integrationen af konkurrenceevnen og forbedring af Konkurrenceevnerådets funktion. Statussen bør bibeholdes som første punkt på dagsordenen for hver samling i Konkurrenceevnerådet. På baggrund af erfaringerne bør den forbedres løbende, bl.a. ved at gøre de enkelte drøftelser mere målrettede og sikre en systematisk opfølgning. Indholdsmæssigt bør statussen hver gang være tæt knyttet til emnerne på dagsordenen for den pågældende samling i Konkurrenceevnerådet.
- **Gruppen på Højt Plan vedrørende Konkurrenceevne og Vækst** kan spille en vigtig rolle for integrationen af konkurrenceevnen. De kommende formandskaber kan overveje at lade gruppen på højt plan foretage yderligere dybdegående analyser af integrationsspørgsmål, som så kan indgå i Rådets drøftelser, som Coreper har forberedt. Gruppen på højt plan kan også inddrages i opfølgningen af statussen.
- Overordnet set er det afgørende at fremme en **integreret tilgang til konkurrenceevne** yderligere i Konkurrenceevnerådet og mellem Rådets sammensætninger. Praksissen med at få belyst vigtige emner fra forskellige sider ved at holde fælles møder mellem forskellige grupper kan være en effektiv metode til at skabe fælles forståelse mellem forskellige ekspertiseområder.
- Det er også nødvendigt at forbedre styringen af omfattende politiske processer forbundet med konkurrenceevne, f.eks. **strategierne for det digitale indre marked** og for **det indre marked**. Konkurrenceevnerådet bør aktivt påtage sig sin rolle og regelmæssigt gøre status over de fremskridt, der er gjort på disse arbejdsområder.
- Der er et stort behov for mere detaljerede oplysninger om **tidsplanen for og indholdet af de specifikke tiltag, som Kommissionen har planlagt** for at øge integrationen af konkurrenceevnen, herunder hvad angår **digitaliseringen af EU's industri**.
- Kommissionen bør overveje at videreføre eller, hvis det er påkrævet, udforme **specifikke politikker og handlingsplaner** i visse sektorer og værdikæder som et supplement til horisontale foranstaltninger.
- Rådet bør også vedblive med regelmæssigt at overvåge **gennemførelsen af Rådets konklusioner**. Under det lettiske formandskab blev der foretaget en omfattende statusundersøgelse, som kan gentages i 2016.

Det luxembourgske formandskab opfordrer de kommende formandskaber og Kommissionen til at bygge videre på resultaterne i denne rapport og overveje opfølgning af dem.